

Τρίπθεραπυ

Στις αρχές του Φεβρουαρίου και ενώ διάβαζα ότι «βιώνουμε σήμερα μια αναγέννηση της ψυχεδελικής έρευνας» σε [ένα άρθρο του Michael Pollan στο «New Yorker»](#), το μυαλό μου πήγε στην Λίζα και στο φωτεινό της χαμόγελο, ενώ μου μιλούσε για τι άλλο, για το reboot της έρευνας πάνω σε ψυχοδηλωτικές ουσίες. Με τη Λίζα γνωριστήκαμε πριν αρκετά χρόνια, όταν είχα τη χαρά να την φιλοξενήσω σπίτι μου και ενώ έκανε μια σύντομη στάση στα ταξίδια της σε όλο τον πλανήτη. Ανάμεσα σε αρκετά λίτρα τσάι και ενώ μου μιλούσε για τις εμπειρίες της, μου ανέφερε την έρευνα που έκανε σε σχέση με τα ενθεογενή και πιο συγκεκριμένα με τα μανιτάρια ψιλοκυβίνης στα πλαίσια του PhD της στο San Fransisco.

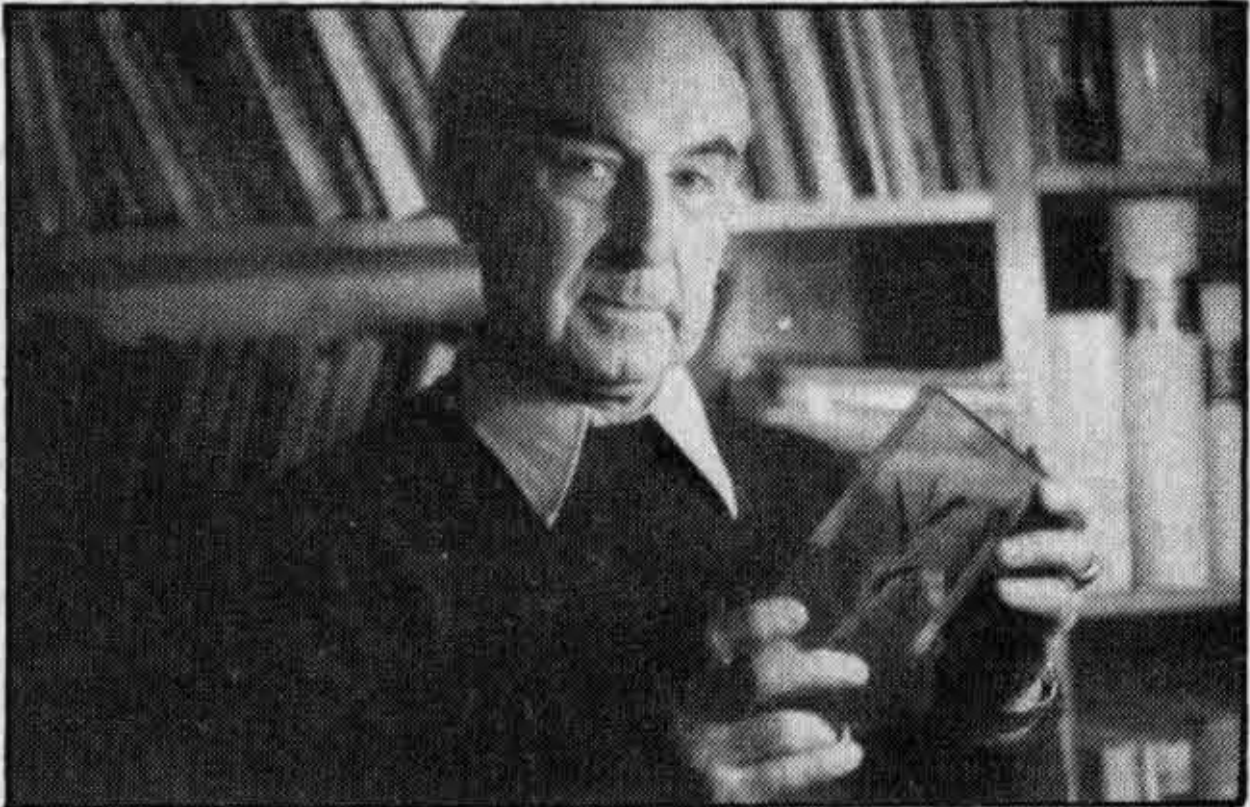
Στην έρευνά της είχε ασχοληθεί με τη χρήση απαγορευμένων ουσιών στα πλαίσια θεραπείας και έμαθα ότι τόσο το

δισαιθυλαμίδιο του λυσεργικού οξέος ή ευρύτερα γνωστό ως LSD (d-lysergic acid diethylamide) όσο και τα μανιτάρια ψιλοκυβίνης έχουν χρησιμοποιηθεί από το 1960, τόσο για τη θεραπεία νευρώσεων όσο και για θεραπείες σε ασθενείς με έντονο άγχος, Μετατραυματική Αγχώδη Διαταραχή (PTSD) και κατάθλιψη.

Και παρόλο που είναι εξαιρετικά δύσκολο, η Λίζα προσπάθησε να μου κάνει αισθητά διακριτή τη σημασία της συγκεκριμένης εφαρμογής από οποιαδήποτε άλλη πολιτιστική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πνευματική ή ψυχαγωγική χρήση. Θα το σεβαστώ και θα προσπαθήσω να αφήσω έξω το γοητευτικό κομμάτι του μυστικισμού, της φιλοσοφίας και της ιστορικοκοινωνικής, πολιτιστικής αλλά και οικονομικής σημασίας των ενθεογενών. Ούτως ή άλλως είτε τα αποκαλούμε ψυχογενή, ψυχοτρόπα, ενθεογενή-ενθεογόνα, δεν αποφεύγουμε τις νοητικές συνδέσεις.

Τα πιθανά επιστημονικά οφέλη από την χρήση ψυχεδελικών ουσιών εμπίπτουν γενικά σε δύο κατηγορίες. Φαίνεται να είναι φαρμακευτικά χρήσιμα, καθώς σε ελεγχόμενες δόσεις και χωρίς παρενέργειες, βοηθούν στον έλεγχο του στρες και του πόνου, ενώ σε μεγαλύτερες δόσεις (πάντα υπό καθοδήγηση) προσφέρουν μια αντισυμβατική άποψη της λειτουργίας του ανθρώπινου νου, αγγίζοντας το πανάρχαιο, πρόβλημα προσπέλασης και εργασίας με την ανθρώπινη συνείδηση.

Και φυσικά το τελευταίο θέμα, προκαλεί αρκετά ερωτήματα τόσο ιατρικού όσο και πολιτικοκοινωνικού ελέγχου, θέτοντας εδώ και αρκετά χρόνια το ζήτημα του ενθεογενούς ακτιβισμού.

Dr. Hofmann holding ergot of rye, March 1976.

Ψυχεδελικά φυτικής προέλευσης, όπως η μεσκαλίνη (από τον κάκτο πεγιότι), η ψιλοκυβίνη (μαγικάμανιτάρια) και το DMT (από την ayahuasca, αφέψημα διαφόρων εγχύσεων από τροπικά φυτά), έχουν χρησιμοποιηθεί θεραπευτικά και ιατρικά για χιλιετίες. Το 1943, ωστόσο, ο Albert Hofmann, ένα 37χρονο ελβετικό καταγωγής χημικό και ενώ εργαζόταν στα εργαστήρια της φαρμακευτικής εταιρείας Sandoz στη Βασιλεία, είχε ένα πολύ ενδιαφέρον ατύχημα. Ενώ μελετούσε τις φαρμακευτικές ιδιότητες των αλκαλοειδών της ερυσιβώδους όλυρας και μετά από τυχαία επαφή, πήρε μια πρώτη δόση από την ουσία που λίγο πριν τα 100ά γενέθλιά του, αποκάλεσε «φάρμακο για την ψυχή».

...επηρεασμένος από μια ανεπανάληπτη εγρήγορη, συνδυασμένη με μια ελαφρή ζάλη. Ξάπλωσα στο σπίτι και βυθίστηκα σε μια όχι δυσάρεστη κατάσταση μέθης, η οποία χαρακτηριζόταν από μια εξαιρετικά διεγερμένη φαντασία. Σε μια ονειρική κατάσταση, με

κλειστά μάτια (το φως του ήλιου μου φάνηκε ιδιαίτερα λαμπερό), αντιλήφθηκα μια αδιάκοπη ροή φανταστικών εικόνων, απίθανα σχήματα με έντονα, καλειδοσκοπικά παιχνίδια του χρώματος. Έπειτα από περίπου δυο ώρες, η κατάσταση εξασθένησε.

Μετά από μια πολύ ενδιαφέρουσα βόλτα με το ποδήλατο του, αρκετά πειράματα και καταγραφές αργότερα, το LSD χρησιμοποιήθηκε πειραματικά στην ιατρική με στόχο να προκαλέσει καταστάσεις παρόμοιες με εκείνες που συνοδεύουν ψυχικές ασθένειες, όπως η σχιζοφρένεια, με σκοπό τη μελέτη τους. Το 1947, η φαρμακευτική εταιρία κυκλοφόρησε το LSD με την εμπορική ονομασία Delysid για ψυχιατρική πάντα χρήση, αλλά ήταν τη δεκαετία του '60 που το LSD θα ξέφευγε από τα ερευνητικά και ακαδημαϊκά εργαστήρια και θα αποκτούσε θιασώτες, συμμάχους και εξαιρετικά αποτελεσματικούς αντιπάλους.

Κατά τη δεκαετία του 1960, το LSD και οι άλλες ψυχοτρόπες ουσίες άρχισαν να διατίθενται στην παράνομη αγορά των ναρκωτικών και παραισθησιογόνων ουσιών με πολύ μεγαλύτερη

ευρύτητα από ότι τις προηγούμενες δεκαετίες. Η χρήση τους υπήρξε ιδιαίτερα διαδεδομένη και συνδέθηκε με κινήματα, πνευματικές και κοινωνικές επαναστάσεις αλλά και θεωρίες συννομωσίας οι οποίες συνέδεσαν την χρήση των ουσιών με κυβερνητικά πειράματα σε στρατιώτες και πολίτες . Το LSD προτάθηκε για τη θεραπεία νευρώσεων, ειδικά σε περιπτώσεις ασθενών που αρνούνταν να ακολουθήσουν άλλες θεραπευτικές μεθόδους, όπως επίσης και για την αντιμετώπιση του αλκοολισμού και του μετατραυματικού στρες. Μελετήθηκε ακόμα η αποτελεσματικότητά του στην αντιμετώπιση του αυτισμού ή της εξάρτησης από άλλες ψυχοτρόπες ουσίες, ωστόσο ο πόλεμος κατά των ναρκωτικών ουσιών είχε καταστήσει εξαιρετικά δύσκολη τη χρηματοδότηση οποιασδήποτε έρευνας. Αντισυμβατικοί επιστήμονες και κυρίως ψυχολόγοι μελέτησαν σε βάθος και πειραματίστηκαν με το LSD, προκειμένου να κατανοήσουν καλύτερα τις λειτουργίες και δυσλειτουργίες της ανθρώπινης συνείδησης. Ένας απ' αυτούς ήταν και ο Τσεχικής καταγωγής [ψυχίατρος Στάνισλαβ Γκροφ \(Stanislav Grof\)](#) και φυσικά ο πατέρας του κινήματος των ψυχοδηλωτικών ο Dr. Timothy Leary, ή όπως τον είχε χαρακτηρίσει ο Richard Nixon, ο «πιο επικίνδυνος άνθρωπος της Αμερικής». Και η κυβέρνηση Nixon κυνήγησε την χρήση τους για οποιοδήποτε λόγο, πέρα από τα δικά τους κυβερνητικά πειράματα.

Η Λίζα μου είχε τότε εξηγήσει ότι οι νόμοι για τον έλεγχο των ψυχοτρόπων ουσιών, όπως η ψιλοκυβίνη, καθιστούν σχεδόν αδύνατη την ουσιαστική ερευνητική τους αξιοποίηση, αλλά ότι παρά τα εμπόδια, ερευνητές από διάφορους τομείς πιστεύουν ότι ασθένειες όπως ο αλκοολισμός, η κατάθλιψη και το Σύνδρομο Μετα-τραυματικού Στρες (PTSD) μπορούν να αντιμετωπισθούν με την ελεγχόμενη χρήση ψυχοδηλωτικών.

Στις αρχές του 21ου αιώνα, και αρκετά χρόνια μακριά από την διακυβέρνηση Νίχσον, αναβίωσε η έρευνα της χρήσης του LSD και άλλων ουσιών για τη θεραπεία του αλκοολισμού και διάφοροι ερευνητές έχουν υποστηρίξει πως ενδέχεται να έχει θετικά οφέλη. Φυσικά από το «ενδέχεται» ως την αποδοχή παρεμβάλλονται χρόνια έρευνας και μεγαλύτερα δείγματα. Η Λίζα μου εξήγησε ότι ορισμένοι ιατρικοί οργανισμοί συνεχίζουν να υποστηρίζουν και να χρηματοδοτούν την έρευνα για τις πιθανές ιατρικές χρήσεις του LSD, ωστόσο η θεραπευτική χρήση του εξακολουθεί να παραμένει αποκλειστικά σε πειραματικό επίπεδο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν στο επιστημονικό έντυπο *Journal of Nervous and Mental Diseases* http://journals.lww.com/jonmd/Fulltext/2014/07000/Safety_and_Efficacy_of_Lysergic_Acid.1.aspx, θετικά είναι τα πρώτα αποτελέσματα από την φαρμακευτική χρήση της παραισθησιογόνου ουσίας LSD σε πάσχοντες από σοβαρής μορφής κατάθλιψη. Η

μελέτη έγινε από τον Ελβετό ψυχίατρο Peter Gasser σε ομάδα 12 ανδρών και γυναικών σε ιδιωτική κλινική κοντά στη Βέρνη. Η χορήγηση του LSD έγινε στο πλαίσιο συνεδριών ψυχοθεραπείας για την αντιμετώπιση της σοβαρής κατάθλιψης σε καρκινοπαθείς και άλλους ασθενείς τελικού σταδίου. Οι εθελοντές που πήραν μεγάλες δόσεις LSD (200 μικρογραμμάρια), εμφάνισαν κατά 20% μείωση των συμπτωμάτων κατάθλιψης, χωρίς να παρουσιάσουν κάποιες σοβαρές παρενέργειες. Όσοι πήραν μικρές δόσεις (20 μικρογραμμάρια), εμφάνισαν επιδείνωση των συμπτωμάτων άγχους. Όταν όμως, στη συνέχεια, και αυτοί πήραν την υψηλότερη δόση, εμφάνισαν επίσης βελτίωση.

Στην Αγγλία, ο [Dr Robert επιστημονικός συνεργάτης του Imperial College, είναι ο πρώτος άνθρωπος στο Ηνωμένο Βασίλειο](#) που μετά το 1971, κατάφερε να του χορηγηθεί νόμιμα LSD, ώστε να το χρησιμοποιήσει σε ανθρώπους εθελοντές.

Και παρόλο που η έρευνα στα ψυχοδηλωτικά έχει σημειώσει κάποια πρόοδο στην Αγγλία και στην Ελβετία, υπάρχουν εμπόδια κατά των ψυχοδηλωτικών ερευνών. Οργανισμοί όπως το 'Heffter Research Institute' και ο 'Διεπιστημονικός Σύλλογος Μελετών στα Ψυχοδηλωτικά' (MAPS) χρηματοδοτούνται από ιδιώτες χορηγούς και δεν έχουν την οικονομική άνεση για να κάνουν ακριβές, μεγάλης κλίμακας δοκιμές σε ανθρώπους που θα μπορούσαν να δώσουν αξιόπιστα αποτελέσματα με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Φυσικά τα \$82,765.95 που η κοινότητα του [reddit μόλις δώρισε στο MAPS](#) θα βοηθήσουν αρκετά. Μιλώντας τις προάλλες στην Λίζα για το άρθρο, μου ανέφερε ότι πήγαινε προς το San Francisco για το [3rd Annual Women's Entheogenic Symposium](#) και μου είπε ότι όποιος ενδιαφέρεται για το άρθρο της πάνω στην ψιλοκυβίνη θα χαρεί να το στείλει.

Πηγές – βιβλιογραφία

<http://www.newyorker.com/magazine/2015/02/09/trip-treatment>

<http://www.maps.org/>

<http://health.in.gr/news/scienceprogress/article/?aid=1231301286>

<http://www.holotropic.com/>

http://www.chem.uoa.gr/chemicals/chem_LSD.htm

http://journals.lww.com/jonmd/Fulltext/2014/07000/Safety_and_Efficacy_of_Lysergic_Acid.1.aspx

[http://www.maps.org/maps-media/media/5558-press-release-maps-receives-\\$82,000-award-as-one-of-reddit%E2%80%99s-top-10-charities](http://www.maps.org/maps-media/media/5558-press-release-maps-receives-$82,000-award-as-one-of-reddit%E2%80%99s-top-10-charities)

<https://www.erowid.org/>